

עמותת עלה

מגישות: הדס יפה, שילת וולפוס, ליהיא ספקטור, הדר קסדו

תאריך: 8.5.22

מבוא – היכרות עם העמותה:

עמותת עלה עוסקת במתן מענה לאוכלוסיה בעלת צרכים מיוחדים. היא נותנת לאוכלוסיה זו את הזכות לשוויון ופותרת להם שוויון הזדמנויות בכל מיני תחומים בחיים. האנשים בעלי מוגבלות מתקשים למצוא את מקומם בחברה והעמותה עוזרת להם בקטעים חברתיים ועושה כל מיני פעילויות למען שילובם בחברה. אחת המטרות העיקריות של העמותה היא לסייע ולתמוך ברכישת השכלה, ובמיוחד השכלה גבוהה, שהיא הדרך הטובה ביותר להשתלבות תעסוקתית וחברתית.

עלה מציעה שירותים ברמה הגבוהה ביותר למאות ילדים ובוגרים בישראל בתחומי הדיור, החינוך והשיקום. פעילותה מאפשרת להם חיים איכותיים ומלאי משמעות. בזכות ההון האנושי של עלה, מסירותם ואמונתם של הצוותים המקצועיים, המתנדבים וההורים, דיירי רשת 'עלה' ותלמידיה מצליחים להגיע להישגים מרשימים. רשת 'עלה' הצליחה להוכיח בעבר והיא ממשיכה להוכיח זאת כל העת, כי בכל אדם טמונים גרעין של תקווה ופוטנציאל אישי לתקשורת, לרגשות, לקידום ולאהבה.

בחרנו בעמותה זו מפני שנושא הצרכים המיוחדים בחברה מעסיק אותנו נורא ובווער בנו לשלב את אותם ילדים הן בחברה הישראלים והן בחברה הכללית. אנחנו חושבות שאנשים נוטים לשייך צרכים מיוחדים בקבוצה חריגה ושונה, למרות שבתכלס, כולנו קצת עם צרכים מיוחדים, כל אחד זקוק לדברים אחרים וכל אחד שונה, אז בוא נאהב ונהיה מאוחדים!

הסוגייה האזרחית עליה העמותה מנסה לתת מענה היא אוכלוסיית האנשים בעלי המוגבלויות שאינם יכולים להשתלב בצורה רגילה במסגרות הקיימות בחברה. העמותה דואגת להם בפן החברתי, הנפשי והפיזי.

האתגרים שעלולים לעמוד בפני עמותת עלה, אלו כל מיני קשיים של טיפול בחניכים, כמו התפרצויות של ילדים וגרימת נזק שילדים עשו.

הדר קסדו:

הצעת חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ו-1996*

זכויותיהם של אנשים עם מוגבלות מושתתות על שוויון זכויות לכלל בני האדם החוק מתבסס על עקרון יסוד האדם. חוק זה מטרתו להגן על כבודו וחירותו של אדם עם מוגבלות ולעגן את זכותו לשוויון ולהשתתפות מלאה בחברה, בכל תחומי החיים העיקריים. העוגן הטבעי והראוי לאיסור הפלייתו לרעה של אדם עם מוגבלות הוא ערך השוויון המוכר והמקובל בשיטת המשפט הישראלית. עם זאת, הפער הגדול הקיים בתחום זה בין הרצוי והערכי לבין המציאות שבה חיים בישראל אנשים עם מוגבלות הוביל, להגשת הצעת חוק מיוחד לשוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ו-1996, כפי שנהגו במדינות רבות, ביניהן ארה"ב, קנדה, שוודיה ואוסטרליה.

https://www.nevo.co.il/law_html/law17/prop-2525.pdf

שיעורי מוגבלות באוכלוסית ישראל בגיל העבודה (67-18)

נמצא כי 40.7% מהאוכלוסייה בגיל העבודה, כלומר כמיליון איש, הם בעלי מוגבלות בתחום אחד לפחות מן התחומים האלה: מוגבלות ראייה, מוגבלות שמיעה, מוגבלות נפשית, מוגבלות פיזית, ליקויי למידה/קשב וריכוז מאובחנים, מוגבלות קוגניטיבית. בנוסף, נכללו אנשים שאין להם מוגבלות באף לא אחד מהתחומים הללו, אולם יש להם מוגבלות בעבודה בגלל מחלה כרונית. חשוב להדגיש כי בחישוב שיעור המוגבלות נכללו גם אנשים עם מוגבלות קלה. כמו כן, חשוב לציין כי מקבלי קצבת נכות כללית, שהם בעלי מוגבלות קשה, מהווים רק כחמישית מכלל בעלי המוגבלות (5% מהאוכלוסייה בגיל העבודה)

https://www.btl.gov.il/Publications/research/Documents/mechkar_110.pdf

ליהיא ספקטור:

פעילות העמותה:

בגדרה פועל מרכז המגורים עלה מוריה השייך לעמותת עלה. במרכז מגוון דירות ובתים כן שלוחות בקהילה לדיירים ברמות תפקוד שונות, לרבות סיעודיים, התנהגות מאתגרת, דיירים בתפקוד בינוני ונמוך. המרכז של עלה מהווה בית חם ואוהב לדייריו. באמצעות הצוותים הפועלים במקצועיות בלתי מתפשרת, לצד אהבה רבה, חום ונשמה, מתקיימת פעילות מגוונת ורחבה, המאפשרת לדיירים להשתלב בקהילה, מתוך חזון ואמונה שגם לאנשים עם מוגבלות הזכות להיות שווים בחברה ולהשתלב בה.

<https://aleh.org/%d7%9e%d7%a2%d7%a8%d7%9a-%d7%93%d7%99%d7%95%d7%a8-%d7%a2%d7%9c%d7%94-%d7%9e%d7%95%d7%a8%d7%99%d7%94/>

דוגמא מהתקשורת:

נהג אגד מסרב להעלות בעל מוגבלות לאוטובוס. הנוסע איבד את הרב-קו שלו ולמרות שהציעו לשלם עבורו - הנהג סירב. לטענת הנוכחים במקום, "הנהג דחף את הבחור החוצה כשהוא נאחז

במעקה מפוחד ובוכה". הנהג אמר למקורבים כי לא הבחין שמדובר בבעל צרכים מיוחדים והוא הותקף ונשרט על-ידו. ע"פ אגד, העניין נמצא בבדיקה ויינקטו נגד הנהג צעדים משמעותיים אם יתגלה שחרג מהנהלים הידועים.

<https://www.ynet.co.il/articles/0,7340,L-4942269,00.html>

הדס יפה:

ניתוח הפעולות הניתנות ע"העמותה:

עמותת עלה פועלת על מנת להשיג את הטיפול האיכותי ביותר עבור ילדים ובוגרים בעלי מוגבלויות שבאמצעותו יוכלו לשגשג ולמצוא משמעות בחייהם המורכבים. העמותה הקימה המון מוסדות חינוך מיוחד. בנוסף העמותה נותנת טיפולים פרא רפואיים הכוללים הידרותרפיה, פיזיותרפיה, קלינאות תקשורת וריפוי בעיסוק. עמותת עלה הקימה מערכי דיור רבים כדי לתת מענה לחניכים שלהוריהם לא מתאפשר לטפל בהם ולחניכים בוגרים, על מנת שיוכלו לחיות חיים עצמאיים.

דוגמא מכלי התקשורת:

<https://www.makorrishon.co.il/news/465491/>

בכתבה זו מסופר על מסיבת פורים גדולה שאורגנה בעמותת עלה למען הילדים בעלי הצרכים המיוחדים. במסיבה זו היו דמויות עם תחפושות מסדרת טלוויזיה מוכרת – "הזמר במסכה". דובר העמותה, אורי איגרא, יצר קשר עם הפקת קשת 12 על מנת לבקש שיעזרו לו בהפקת המסיבה על מנת להעלות חיוך על פניהם של הילדים המתמודדים על כל כך הרבה קשיים ביום יום. הזרה הגיע מהתקשורת של מדינת ישראל וזמרים מפורסמים הופיעו בהתנדבות בכדי לשמח את הילדים.

פעילות העמותה – שילת וולפוס:

העמותה פועלת במגוון תחומים:

חינוך – עלה מובילה בכל ההיבטים של החינוך מיוחד: שימוש בציוד משחק מתקדם ומותאם, במתקני מוזיקה משוכללים, במערכות ממוחשבות חדשניות כמו מערכת מציאות מדומה ומערכת מיקוד מבט, במערכות תקשורת מהמתקדמות בעולם ועוד. יש מקומות רבים שבהם עמותת עלה פורצת בהיבט החינוכי – מעון יום שיקומי יד לטף, בתי ספר וגני ילדים של חנ"מ בבני ברק, כיתה חכמה, מעון עלעלים.

טיפולים פרא רפואיים –

הידרותרפיה – במתחם החדש בבני ברק הוקמה בריכה הידרותרפית שיקומית מהמתקדמות בארץ, אשר תבטיח כי ילדי עלה יקבלו את הטיפול ההידרותרפי האיכותי והאינטנסיבי לו הם זקוקים.

פיזיותרפיה – לעלה יש את הכלים לטפל בבעיות שונות כגון: אורטופדיה, נוירולוגיה, שיקום נשימתי, פדיאטריה וטיפול התפתחותי.

קלינאות תקשורת – הלקויות בהן מטפלים קלינאי תקשורת יכולות לנבוע מסיבות מגוונות. קלינאי התקשורת מאבחן, נותן טיפול תרגולי והוראתי, ומתאים טכנולוגיה מסייעת כגון מכשיר שמיעה וציוד תקשורת תומכת וחליפית.

ריפוי בעיסוק – אנשי המקצוע מספקים התערבות המאפשרת לילדים לפתח או לשחזר מיומנויות חברתיות, מיומנויות משחק ויכולות למידה. בנוסף, מרפאים בעיסוק מיומנים בעזרה למטופלים בעלי מגוון רחב של קשיים גופניים, התפתחותיים והתנהגותיים, כגון ליקויי כתיבה, שימוש במחשב וכדומה, ובהתאמת ציוד ואביזרי עזר.

דיוור – מקומות רבים בארץ המשמשים מגורים לבעלי צרכים מיוחדים.

שיקום – העמותה מציעה מגוון פעילויות ומסלולי שיקום לאנשים עם נכויות, כגון חדר כושר ועוד.

דוגמא מהתקשורת – שילת וולפוס:

שר התרבות והספורט חילי טרופר חנך את הבריכה הטיפולית במרכז 'עלה' המרכז ההידרותרפי והבריכה הטיפולית מהמתקדמות בארץ נחנכה בקמפוס החדש של רשת 'עלה' בבני ברק • טרופר: "אמשיך להיות שותף למען הילדים המיוחדים". באירוע חנוכת הבריכה הטיפולית שנערך אתמול (חמישי) במרכז החדש בבני ברק של עמותת 'עלה' – הרשת הלאומית לטיפול בילדים ואנשים עם מוגבלויות, השתתפו שר התרבות והספורט חילי טרופר, יו"ר המועצה להסדר ההימורים בספורט, שבתאי צור, מ"מ מנכ"ל מועצת ההימורים, יעל אלמור, מייסד ומנכ"ל רשת 'עלה', יהודה מרמורשטיין, ונשיא 'עלה' ראובן שיף.

בטקס המרגש סיפרו אנשי הצוות על יעילות הבריכה ועל הציפייה של התלמידים והדיירים להיכנס למים. "הם יודעים מתי התור השבועי שלהם ואנחנו מרגישים את זה עליהם מהרגע שהם קמים בבוקר".

הבריכה החדשה והמתקדמת מאפשרת מספר רב של טיפולים ועלותה היקרה מומנה בין השאר בעזרת משרד התרבות והספורט יחד עם המועצה להסדר ההימורים בספורט. ראובן שיף נשיא 'עלה': "אנחנו רוצים לשפר את איכות חייהם של הילדים האלה וזאת המטרה שלנו, וכך גם למשפחות יש איכות חיים. זה לא רק מוסד אלא מפעל חסד לילדים ואנשים עם מוגבלויות".

יהודה מרמורשטיין, מנכ"ל ומייסד רשת 'עלה', פנה אל השר טרופר ואמר: "עשינו מהפכה בתחום הזה. אני מבקש ממך להמשיך את המהפכה. המפתח בידך לעשות למען הילדים והאנשים עם הצרכים המיוחדים. אני מודה לטוטו ולמשרד התרבות והספורט על השותפות העמוקה בדרך והעזרה לבנות את הבריכה".

חילי טרופר, שר התרבות והספורט אמר בטקס: "תודה לעמותת 'עלה' שעושה מעל ומעבר למען האנשים עם המוגבלויות. העברנו לאחרונה תקציב מדינה והפילוג עדיין קיים בתוך המדינה, אבל בשמגיעים לכאן, למרכז עלה, הכל משתנה. המקום הזה שם הכל בפרופורציות. אני אחד ששמח ומקדם את המשותף והחיבור. המקום כאן מזכיר איך החברה צריכה להיראות. הלב שלי נמצא איתכם, אנחנו נעשה מאמצים למענכם. נמשיך להיות שותפים שלכם לדרך גם בפרויקטים הבאים ובכל מה שיידרש".

<https://www.israelhayom.co.il/sport/other-sports/article/5645886>

<https://aleh.org/>

סיכום המקורות:

עמותת עלה נותנת מענה לאנשים בעלי מוגבלויות שונות. כמו שראינו במקורות 3 5 7 פעילות העמותה, העמותה נותנת מענה בתחום החינוך יש מקומות רבים שבהם עמותת עלה פורצת בהיבט החינוכי והיא מובילה בתחום החינוך המיוחד, בנוסף העמותה נותנת טיפולים פרא רפואיים הכוללים הידרותרפיה, פיזיותרפיה, קלינאות תקשורת וריפוי בעיסוק. יתר על כן העמותה מציעה מגוון פעילויות ומסלולי שיקום לאנשים עם נכויות. העמותה גם נותנת מענה על דיור, מקומות רבים בארץ המשמשים מגורים לבעלי צרכים מיוחדים. העמותה מתנהלת ב4 אזורים שונים בארץ שבהם העמותה תומכת בבעלי מוגבלויות בכל מיני תחומים הן בתחום הכלכלי והן בתחום המדיני. העמותה עושה כל שביכולתה לאפשר את הטיפולים הכי איכותיים בשביל החניכים ולסייע כמה שיותר.

בנוסף, ראינו שהמדינה שותפה ועושה מאמץ כדי להנגיש את הארץ לאנשים בעלי מוגבלות ואף מחוקקת חוקים כדי לאפשר שיוויון. במקור 1 יש דוגמא להצעת חוק לשוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות. מטרת החוק היא להגן על כבודו וחירותו של אדם עם מוגבלות ולעגן את זכותו לשוויון ולהשתתפות מלאה בחברה, בכל תחומי החיים העיקריים. אפשר לראות לפי דוגמא מהתקשורת ממקור 4 שבו נהג אגד מסרב להעלות בעל מוגבלות לאוטובוס ואף נהג עימו בחוסר כבוד ואלימות. בחברה הישראלית יש חוסר שיוויון וחוסר כבוד לבעלי מוגבלות והצעת החוק היא הכרחית לתיקון יחס זה בחברה. הממשלה והשרים כן תומכים בקידום בעלי המוגבלות כמו שאפשר לראות במקור 8 דוגמא מהתקשורת שר התרבות והספורט חילי טרופר חנך את הבריכה הטיפולית במרכז 'עלה' ומשרד התרבות והספורט יחד עם המועצה להסדר ההימורים בספורט אף עזרו בעלותה היקרה של הבריכה החדשה בעמותת עלה.

הזכות לשוויון – אין להפלות אדם בשל זהותו, שיוכו סממן חיצוני או מגבלה כלשהי דת, גזע, מין, העדפה מינית, צבע עור, מוצא, מראה חיצוני, מוגבלות מסוימת. לכל אדם הזכות לשוויון בפני החוק ולשוויון פוליטי (הזכות לבחור ולהיבחר). זכות לשוויון הזדמנויות במובן הכלכלי

והחברתי

הזכות לכבוד – הזכות שלא להיות חשוף/ נתון ליחס משפיל/ ליחס מזלזל/ ליחס מבזה/ ליחס פוגעני/ לטיפול או יחס אכזרי ובלתי אנושי

חוקים – חוק הוא הוראה רשמית מחייבת, המנוסחת בכתב, באופן משפטי אחיד וברור, מחייבת את כלל התושבים וניתנת לאכיפה.

לעמותת עלה מאד חשוב לתת לאנשים בעלי המוגבלות הרגשה של שגרה יומיות. הילדים מגיל 6 עד 21 הולכים לבית ספר (חוק החינוך חובה בחינוך מיוחד הוא עד גיל 21) ומגיל 21 הם הולכים לעבודה – שבה הם מייצרים דברים שהעמותה מוכרת. במקור 2 נתונים סטטיסטיים אפשר לראות כי שיעורי מוגבלות באוכלוסית ישראל בגיל העבודה נמצא כי 40.7% מהאוכלוסייה בגיל העבודה, כלומר כמיליון איש, הם בעלי מוגבלות בתחום אחד לפחות מן התחומים האלה: מוגבלות ראייה, מוגבלות שמיעה, מוגבלות נפשית, מוגבלות פיזית, ליקויי למידה/קשב וריכוז מאובחנים, מוגבלות קוגניטיבית. בנוסף, נכללו אנשים שאין להם מוגבלות באף לא אחד מהתחומים הללו, אולם יש להם מוגבלות בעבודה בגלל מחלה כרונית.

לפי דעתו וממה שראינו והבנו בביקור העמותה המדינה נותנת הרבה (תקציבים, חוקים ועוד) כדי לקדם את התחום של בעלי מוגבלויות וחינוך מיוחד אך אין הרבה מודעות לנושא בחברה הישראלית, והיחס של החברה כלפי בעלי המוגבלויות דורש שיפור הן בשוויון והן בכבוד.

ראיונות:

מיכל-עובדת כמנחת תעסוקה :

מדוע בחרת להיות חלק מהעמותה?

מאז ומתמיד אהבתי את התחום של החינוך המיוחד-אז זה השיקול העיקרי. וגם כשהתחלתי לעבוד התאים לי השעות עבודה וזה השתלם ביחד .

אילו הערכים העמותה רוצה לקדם? כיצד ערכים אלו מבטאים את תפיסת העולם שלך?

נראה לי ששני הדברים הכי משמעותיים, זה אחד באמת הבסיס פה זה באמת להאמין בכל אחד מהחברה ולראות קודם כל את האדם שהוא ורק אחר כך את המוגבלות שלו. הוא לא בן אדם מוגבל אלא בן אדם- שיש לו גם מוגבלות. ובאמת מתוך ההתבוננות הזאתי לנסות כמה שיותר להגיע איתו למקום הכי גבוה גם מבחינת המסוגלות שלו וגם מבחינת האיכות חיים שאפשר לאפשר לו, אז זה הדבר הראשון, והדבר השני זה באמת יש פה איזושהי גישה כזאת של כמה שיותר לא יודעת אם לקרוא לזה שילוב, כי בסופו של דבר הם כן חיים במקום יחסית סגור. הם לא כל יום יוצאים מה וזה, באמת יש להם מוגבלות שלא מאפשרת לכולם לצאת מפה, וחלקם חייבים השגחה צמודה.

אבל כן מביאים לפה מתנדבים, מעלים את המודעות החברתית והסביבתית של התושבים שגרים קרוב, וגם בכלל למה שקורה פה, אז הרבה פעמים זה דרך להביא לפה אנשים, קבוצות שבאות

לסיום, מתנדבים קבועים, מתנדבים מחו"ל. וגם קידום שיח ציבורי סביב הדבר הזה. שהם לא יהיו אאוטסיידרים לחברה. אלא יהיו חלק ממנה. ואיך זה משתלב עם תפיסת העולם שלי? כשעשיתי שירות לאומי אז גם עבדתי עם חבר'ה של חינוך מיוחד, וכאילו לפני שהתחלתי לעבוד, נורא רציתי חינוך מיוחד כי רציתי להיות זאת שדואגת ומטפלת והכי עוטפת ומגנה... ובמהלך השירות לאומי גיליתי שלא תמיד מה שהם צריכים מאיתנו זה שתעשה בשבילם הכל. להפך, המטרה היא להסתכל עליהם ולתת להם יד כדי שהם יוכלו לעשות כמה שיותר לבד. מבחינתי זה היה דבר שממש שינה לי את התודעה על האוכלוסייה הזאת, זה לא איזה אוכלוסייה שאנחנו צריכים רק להעניק ולהעניק ולהעניק, אלא אוכלוסייה שצריכה אותנו, אבל כמנוף בשבילם, זאת אומרת יש משהו לפעמים כשאתה רוצה נורא לתת, שאתה קצת מוחק את מי שמולך. ואני מרגישה שפה זה ממש ככה, אני עובדת עם אוכלוסייה של חבר'ה גדולים, הם עובדים, יש להם תעסוקה, הם יוצרים דברים, אז המטרה היא כל הזמן, כמה שיותר שהם יעשו. שיהיו עצמאיים, ולא רק אני אעשה בשבילם, ולא רק אני אעשה בשבילך, ואתה תהיה הכי שמח כי לא תצטרך לעבוד קשה, ולא יכאב לך ולא תתאמץ. לא! אתה תעשה הכי טוב שלך כי זה הכי ישמח אותך, להיות מי שאתה. מה שנקרא – אל תיתן לדייג דגים – למד אותו לדוג.

מה התפקיד שלך בעמותה?

אז השם הרשמי של מה שאני עושה הוא מנחת תעסוקה, ובעצם אני עובדת פה עם חבר'ה שהם מעל גיל 21, כלומר הם סיימו את החוק חינוך חובה של החינוך המיוחד, הם סיימו את הבית ספר שנמצא פה במבנה, ועוברים בעצם למרכז תעסוקתי. החבר'ה שאני עובדת איתם גם גרים פה, יש להם קומת פנימייה והם באים כל בוקר, יש לי קבוצה של 8 חבר'ה, שבעצם כל שעות הבוקר אני איתם, כולל להאכיל ולעשות תפילה ומפגש בוקר, ובעצם הלב של המרכז יום זה התעסוקה. יש פה כמה סדנאות, שהם יוצרים דברים שאחר כך אנחנו מוכרים אותם החוצה, והמטרה היא שהם ישתמשו בכל היכולות הפיזיות והקוגניטיביות שלהם, שיבחרו דברים, יחשבו איך ליצור ולעשות דברים, לחלקם, לא כולם – הרמה הקוגניטיבית באמת לא גבוהה, אבל חלקם כן מבינים שזה אחר כך הולך למכירה, והם מבינים שהם יוצרים משהו עבור החברה, וזה משמעותי להם. יש כאלה שלא מצליחים לתפוס את זה, אבל כן נהנים מההפעלה עצמה, שהם באמת פיזית מאוד מוגבלים, והם באמת תלויים בנו, מה שאנחנו ניצור – יהיה. הרבה חבר'ה פה, אם אנחנו לא ניצור סביבה של תעסוקה, סביבת למידה, אז הם לא יוכלו לייצר אותה לבד, הם לא יכולים ליזום מספיק. אז זה קצת כמו להיות מורה בבית ספר, רק שזה לבוגרים יותר, ועם פחות שיעורים של למידה אלא יותר לחיים, התמודדות עם תעסוקה ויצירת קבוצת חברות.

מה האתגר הכי גדול לדעתך?

אני חושבת שספציפית עם החבר'ה שאני עובדת איתם, הבוגרים, האתגר הכי גדול הוא באמת להמשיך ולראות, כאילו יש משהו בחבר'ה שהם גדולים, שהם בעצם במידה מסוימת, כבר עברו את שלב הלמידה וכביכול, במרכאות, הגיעו איתם לטופ של המסוגלות שלהם. ובאמת אחד האתגרים הוא להחזיק ראש ולזכור שאף פעם אין מאוחר מדי, וגם כמו שאצלנו החיים משתנים, והנסיבות המשתנות מצריכות מאיתנו כוחות חדשים – אז גם אצלם. זאת אומרת, אז נכון, סביר

להניח שלא נמצא פה בוגר שעד עכשיו לא הלך ופתאום יתחיל ללכת כי נעבוד איתו-סביר להניח שלא...

אבל כן תמיד יש עוד צעד, ועוד לבדוק איפה אפשר לאתגר עוד קצת, ולא כאילו לשקוע באיזה כזה טוב אז נעשה כל יום אותו דבר, ונישאר במה שהגענו אליו, אלא כן למצוא כל יום עוד עניין. והדבר השני, שגם קשור לזה שהם בוגרים, זה שצריך לזכור שאפילו שהרמה שלהם היא לפעמים רמה של ילד, הם אנשים בוגרים. ולהתייחס אליהם כמבוגרים. הכי קל לבוא ולעשות להם כזה פוצי מוצי, ולשכוח שבאמת בסוף יש פה חבר'ה שמתפקדים שכלית כמו ילד בן חמש אבל למרות שכביכול שכלית הם שמה לפעמים רגשית הם במקום אחר. זה אדם שחי כבר 30 שנה זה מקום אחר הוא חווה חוויות. לילד זה בסדר להתייחס כמו אל ילד אבל למבוגר צריך להתאים את השפה ולהתייחס אחרת ולדבר איתו כמו שמדברים למבוגר להתאים לו את הסיפורים והשירים הוא אדם בוגר. צריך לכבד את הגיל הכרונולוגי שלו ולא רק את הגיל השכלי

אם היית מקבלת תקציב נוסף מה היית עושה איתו?

העמותה צריכה עוד ציוד הציוד הוא מאוד יקר ויש צורך שישהיה יותר ציוד אישי. בנוסף להוציא את התעסוקה לבניין אחר שהמבוגרים יצאו למבנה אחר לעבוד כמו כל אדם רגיל. החלום האישי שלי הוא שלעמותה יהיה קומה עם יחידות דיור לבעלי המוגבלות שיהיה להם מקום יותר אינטימי שיהיה אווירה של בית. משתדלים לתת הרגשה של בית אבל תמיד יש מקום לשיפור.

ראנה:

אז למה בחרת לעבוד פה?

לפני כמה שנים הייתי במצב כלכלי לא טוב ומצאתי את העמותה באינטרנט לפני שש שנים, הייתי ממש זקוקה לעבודה. עכשיו ברוך ה' מצבי יותר טוב, אבל התחברתי עם כל הילדים פה וקשה לעזוב.

מה את עושה בעמותה?

אני מגיעה בבוקר ומטפלת בהם כמו הילדים שלי אני מרימה אותם מהמיטה, אנחנו לוקחים אותם לשירותים ולמקלחת, ומאכילים אותם. לאחר מכן יש להם תעסוקה ובשתיים אני מחזירה אותם למיטות למנוחה.

מה האתגר הכי גדול בעינייך?

לנסות לשפר את מצבם של הילדים, לדוגמה לעזור לילד שצריך עזרה בהאכלה לאכול לבד ללא עזרה.

ספרי לנו על רגע של סיפוק

הייתה ילדה שטיפלתי בה שקצת החלימה והתחילה לאכול לבד, הרגשתי מאוד טוב כשראיתי את השיפור במצבה.

מה דעתך על היחס של העמותה לחניכים?

הם משקיעים המון בילדים, דואגים להם לבגדים, טיולים, הכל...משקיעים בהם הרבה יותר מילד שהוא לא בחינוך מיוחד.

מה למדת על החברה הישראלית מהעבודה שלך בעמותה?

למדתי הרבה, דווקא מבנות השירות, הן מגיעות לכאן ורואות את זה פעם ראשונה, ולאט לאט מתחברות אל הילדים והבוגרים, בנות קטנות, באמת.

יש לך משהו לומר לנו, כבני נוער?

תמשיכו לעשות מה שאתם עושים, אתם מדהימים.

תומר – בת שירות:

למה בחרת לבוא להתנדב בעמותת עלה?

זאת אוכלוסיה ממש מיוחדת שלא פוגשים סתם ברחוב. זו ממש שליחות בעיני לטפל בנשמות גבוהות שנמצאות בגוף שלא מתפקד ברובו וקצת לוקה בחסר. ובעיני צריך לטפל באוכלוסיה העדינה הזאת ולתת להם יחס מכבד.

אילו ערכים העמותה מנסה לקדם? כיצד ערכים אלה מבטאים את תפיסת עולמך?

בעלה ממש משתדלים לתת לכל אחד את העצמאות שלו ולבטא את מקסימום היכולות שלו. לתת לאנשים האלה לחיות את החיים שלהם בכבוד ולהתייחס אליהם כאנשים לפני המוגבלות שלהם. ולפי הערכים שלי, לכל אחד יש זכות קיום ואם אני רוצה שיכבדו אותי וייתחסו אלי יפה, החובה שלי היא לתת להם יחס טוב ואוהב.

מה את עושה בעמותה?

אני בת שרות בשנה השנייה שלי. אני מאכילה ארוחת בוקר צהריים וערב. מעבירה להם פעילויות עם המורה שנמצאת איתי בכיתה, ובגדול מלווה אותם במה שהם צריכים. מרימה מסיבות יום הולדת מארגנת פרויקטים ובזמן האחרון אני מתכננת טיול לאילת. בעיקר מכניסה לפה רוח ושמחה ועיניין.

מה האתגר הכי גדול בעיניך?

שחיקה. ההרגלים שלהם אותו דבר, והם לא משתנים יותר מידי. אין להם סבלנות, אם הם רוצים לאכול הם רוצים עכשיו. מה שקרה היום הוא כמו מה שקרה לפני שבוע ולפני חודש. חשוב לא להתיימש מהקשיים ולזכור שיש משמעות למה שאת עושה. וחשוב לזכור שהם לא מסוגלים לעשות הכל לבד ואם אנחנו היינו במצב שלהם היינו גם רוצים שיטפלו בנו במה שצריך.

היה לך רגע של סיפוק במהלך התנדבותך בעמותה?

בטח! קודם כל בפרויקטים ובמחנות רואים אותם באמת מאושרים ובשיא שלהם ואתה יודע שזה קורה בזכותך. בנוסף כל התקדמות קטנה מספקת, בין אם זה לאכול לבד. אצלי בכיתה יש ילד שאוכל מאוד לאט ובימים שאנחנו מצליחים לגרום לו לאכול יותר מהר זה ממש משמח.

ספרי לנו על מקרה משמעותי שזכור לך שהעמותה טיפלה בו

יש לנו ילד אחד שיש לו קנולה שזה פתח אוויר שזה חור שעוזר לו לנשום ולחיות. בדרך כלל לא מוציאים אנשים שבמצב בריאותי כזה לטיולים. נלחמנו על להוציא אותו לטיול מאוד וברוך ה' זה כבר המחנה השני שהוא יוצא אליו.

היה לך רגע של תיסכול?

כן, כשאת מצליחה במשהו שעבדת עליו מאוד קשה וכבר הגעת לפסגת ההצלחה. ופתאום אחרי שבוע הכל חוזר על עצמו כי לא היה מי שיטפל בזה. היה פעם שעבדתי עם חניך על משהו, ואז נעדרתי יומיים. כשחזרתי כל המאמצים שלי הלכו לפח. חשוב מאוד לשמר כל פעולה ולהתמיד.

יש לך ציפיות כלשהם מהחברה הישראלית בנושא הזה?

הרבה פעמים כשמגיעים לפה חברה הם בטוחים שזה החברה שנמצאים בקו לחיים ובעמותות מוכרות. כשהם מגיעים לפה הם חוטפים שוק. לי פחות מוזר לראות את האנשים האלה כי התרגלתי. תמיד כשנכנסים אנשים קצת נרתעים מהריחות ומהמראות פה. הייתי רוצה שהחברה תסתכל עליהם בצורה שונה וחיובית יותר וזה עיקר העבודה שלנו פה נגיד סתם כשיוצאים איתם לגלידה המוכר לא יודע איך לתקשר אם החניך. אם הוא יראה אותי מדברת אליו כמו לתינוק הוא ילמד ממני אבל אם אני אדבר אליו כמו אדם בוגר וכמו חבר שלי זה היחס שנוא ייתן לו. החברה האלה לא ישתלבו בחברה, הם לא יצאו לעבוד, הם שקופים. אין להם תעודת זהות או דרכון והם בקושי יוצאים מפה אני מצפה מהחברה שתכיר בהם יותר.

מה למדת מהחברה הישראלית מהעבודה שלך כאן?

האמת שיש פה גיוון מטורף. גם ערבים וגם יהודים. העובדים מאוד מעורבים, גם ערבים ממזרח ירושלים. גם רוסים שעשו עליה, ובאמת יש פה מהכל. אני חושבת שהעבודה ביומיום היא נעימה עם הצוות. זה מעניין כי באמת אפשר לחיות ולהסתדר עם המציאות. אם יפתחו פה מחלוקת זה היה נגמר במכות המוניות אבל באמת שאפשר לחיות בטוב. בגדול לכולם אכפת מאוד מהחברה שאנחנו עובדים איתם וכולנו מתאגדים סביב המטרה הזאת למרות השוני. אני לא אומרת שאין פה מתחים, בשומר החומות היה פה מתוח וכל מצב בטחוני או פיגוע גורם לאווירה פחות נעימה.

יש לך משהו שהיית רוצה להגיד לבני הנוער?

א' תבואו להתנדב! מרגיש לי שהם צריכים אתכם מאוד. בסוף גם אני בת 19 ואני בת נוער והאנשים פה גם מבוגרים. השגרה שלהם דיי אפורה ומרובעת והם רק צריכים אדם אחד שיסתכל עליהם מעבר ויחבק אותם. הם צריכים אוזן קשבת ולב שאוהב אותם בלי תנאי. הלוואי שנוער יבוא לכאן, צריך פה חיים וחיידוש.

לו היית מקבל תקציב נוסף, מה היית עושה איתו?

הם היה לי מלא תקציב מה שהייתי עושה איתו זה מעבירה את כל הבניין לשטח פתוח, מין ג'ונגל כזה כי טבע מרחיב את הנפש ממש. הלוואי שהיינו מוקפים בדשאים וטבע ונושמים אוויר. הלכנו איתם למרכזית לגלידה והם היו בשוק מכל הפרצופים ומהנופים.

רפלקציות אישיות:

שילת – במהלך הביקור שלנו בעמותה, צפו המון רגשות בנפשי. החניכים בעמותה, אלו אנשים בעלי מוגבלויות שלא זוכים לצאת לעולם החיצוני, הם מוכרחים להשאר בעמותות מסוימות/בבתי חולים (במקום סגור) למען טיפוליהם, ולכן אנחנו החברה מעולם לא נחשפנו אליהם. בעקבות כך, זאת הייתה הפעם הראשונה שראיתי נכויות כל כך קיצוניות וזה קצת הבעית אותי. אבל לאחר כמה דקות, כשראיתי איך צוות העובדים מתייחס אל החניכים, פתאום נזכרתי כמה כולנו אותו הדבר. השילוב הענק הזה של ההתייחסות כלפי אותם אנשים שקופים בבני אדם לכל דבר ויחד עם זאת גם להתייחס אליהם שונה ולהנגיש להם את העולם, הוא הערך המרכזי של עמותת עדי, ואני נורא מאמינה בו ותומכת, ואני חושבת שהם מבטאים ערך זה בצורה מצוינת.

הדר – הפתיע אותי כמות ההשקעה של הצוות כלפי האנשים בעלי המוגבלות, הם נותנים את כל כולם בשבילם ובשביל לקדם את העמותה. הביקור בעמותה היה ממש נחמד ומלמד וגרם לי להבין ולהעלות לי את המודעות כלפי האוכלוסייה של האנשים בעלי המוגבלות. אני מסכימה עם המטרות והערכים של העמותה ואני חושבת שהם עושים מעשה מדהים גם רעיונית וגם ביצועית. בעקבות העבודה למדתי שלא צריך להתייחס אל בעל מוגבלות כאל אדם שונה או כאל ילד קטן אלא כמו בן אדם בוגר בן גילו, ושגם אם הרמה השכלית שלו לא תואמת את גילו הרבה פעמים הרמה הרגשית שלו כן תואמת את גילו ויש להתייחס אליו בהתאם.

ליהיא – יצאתי מהביקור בעמותה נפעמת, מכיוון שפגשנו במתנדבים ועובדים שהיו שם, כל כולם, רק בשביל החניכים. הם עשו כל דבר שהם עשו עבור החניך באהבה ובסבלנות אין קץ. יכולתי לראות את האור בעיניים שלהם כשהם דיברו על החניכים או עסקו במשהו שקשור להם. הדהים אותי וריגש אותי לראות שיש אנשים כאלה טובים בעולם, שמוכנים להשקיע שעות על גבי שעות ומאמצים נפשיים ופיזיים רבים רק כדי לעזור לאדם אחר ולהעלות לו חיוך על השפתיים, בשלפעמים החיוך כלל לא מגיע. לדעתי עמותת עדי היא עמותה מדהימה שלא מקבלת הקרדיט הראוי לה, הערכים הרבים שמרכיבים את ה"אני מאמין" שלהם הם ערכים נכונים ונבונים שראוי שיהיו לכל אחד. החל בקבלת האחר וכלה בנתינה אינסופית... העבודה הזאת גרמה לי להבין על עצמי ועל הסביבה שאנו לוקחים יותר מדי דברים כמובן מאליו, העובדה שהצלחתי לקום מהמיטה בבוקר וללכת לבית הספר, לדבר עם אחרים ולאכול היא לא דבר של מה בכך, אך ההערכה שלי עליה אינה מתקרבת בכלל לרמה שמגיע לה להיות בה. ולכן לעתיד אני לוקחת על עצמי לא לקבל דברים כמובן מאליו ולהעריך כל דבר קטן שיש לי.

הדס – במהלך הביקור בעמותה הופתעתי לגלות על הגיוון הרחב שיש בעמותה. עובדים מתנדבים שם ערבים, דתיים, חילונים ועוד המון אנשים שונים. הביקור הרתיע אותי מעט כי הניחוחות היו לא נעימים והיה לי קצת קשה לראות את החניכים שנמצאים במצב רפואי לא טוב. אני מדריכה בבני עקיבא לשבט של ילדים עם צרכים מיוחדים והתרגשתי לשמוע על גישה של אנשים אחרים בקשר לאינטראקציה עם אנשים עם מוגבלויות. ריגש אותי במיוחד לשמוע מהמתנדבות והעובדות על כמה שהן רוצות לפתח את היכולות של אחד ולהגיע איתו למקסימום ולדחוף אותם לעצמאות. אני מסכימה מאוד עם מטרות העמותה ומעריכה אותם מאוד על עבודתם המסורה למרות כל הקשיים. למדתי על עצמי בעקבות העבודה שקשה לי לעבוד בקבוצות אבל למרות הכל אני מסתדרת. בעקבות סקירת הספרות ויום ההתנסות הייתי רוצה לקדם יותר הכרה של החברה באנשים עם צרכים מיוחדים הנמצאים ברמת תפקוד נמוכה.

רפלקציה קבוצתית:

כאשר נודע לנו שאנחנו חייבות להחליט על עמותה מסוימת בשביל העבודה באזרחות, עלו המון רעיונות בשיח הקבוצתי. האמת, שבחירת העמותה היה החלק הכי קשה בעבודה, ולכן לקח לנו הרבה מאוד זמן להחליט על עמותה, בסופן של דבר ערכנו הגרלה ועלה נבחר. חלוקת התפקידים הייתה שווה בהחלט, חילקנו את המשימות שווה בשווה כדי שחלילה לא יהיו פערים במאמץ. הקשר עם העמותה למשל, היה האחראיות של שילת, ועמידה בלוח הזמנים היה התפקיד של הדר וכן הלאה עוד ועוד תפקידים קטנים שהרכיבו את הפרויקט המיוחד הזה. אך היו לא מעט קשיים בנוגע להגעה לעמותה. נוצר מצב שקבענו יום להיפגש בו ולבקר בעמותה, אך בטעות אנחנו עדכנו אותם מאוחר מדי והם הודיעו לנו שבאותו יום בקושי היו מתנדבים, אז בוטל. כך גם ביום שאחרי. אבל בסופו של דבר, ברוך ה', הצלחנו להגיע לשם בשלום ולערוך את הראיון בכיף ובנחת. אנחנו חושבות שבמבט לאחור, אנחנו היינו בוחרות אולי עמותה שקרובה לבית שלנו, באזור בית שמש, ואז לא היה נדרש מאיתנו לנסוע עד לירושלים בתחבורה ציבורית, וזה היה יכול להיות הרבה פחות מעיק או ארוך. אבל יחד עם זאת אנחנו גם חושבות ששם התבטאה נקודת החוזק שלנו, בהשקעה ללכת עד הסוף ולהשקיע מאמץ לנסוע גם מחוץ לעיר, ולתת מאה אחוזים מעצמנו.

ביבליוגרפיה:

אתר העמותה

<https://aleh.org/>

מערך דיור עלה מוריה-פרטים

אתר עלה (לא מצוין שם הכותב או זמן הפרסום)

<https://aleh.org/%d7%9e%d7%a2%d7%a8%d7%9a-%d7%93%d7%99%d7%95%d7%a8-%d7%a2%d7%9c%d7%94-%d7%9e%d7%95%d7%a8%d7%99%d7%94>

נהג אגד מסרב להעלות בעל מוגבלות לאוטובוס - מירב קריסטל אסף זגריזק 29.3.2017, אתר

Ynet

<https://www.ynet.co.il/articles/0.7340.L-4942269.oo.html>

הצעת חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ו-1996

הצעת חוק שעברה בכנסת בשנת 1996

https://www.nevo.co.il/law_html/law17/prop-2525.pdf

שיעורי מוגבלות באוכלוסית ישראל בגיל העבודה (67-18)

דצמבר 2012, המוסד לביטוח לאומי בשילוב עם מכון ברוקדייל

https://www.btl.gov.il/Publications/research/Documents/mechkar_110.pdf

שר התרבות והספורט חילי טרופר חנך את הבריכה הטיפולית במרכז 'עלה'

<https://www.israelhayom.co.il/sport/other-sports/article/5645886>

הפתעה מרגשת לחניכי עמותת "עלה": מסיבת פורים עם התחפושות שכולנו מכירים

[/https://www.makorrishon.co.il/news/465491](https://www.makorrishon.co.il/news/465491)